

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quæstiones Canonicae De Decimis

Friderich, Melchior

Ingolstadii, 17010 [i.e. 1710]

Quæstio I. An Transactione, Compromisso, aut Permutatione, acquiri jus
decimandi possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61677)

juris sit, præsumitur datum esse non solum quoad certos tantum fructus, sed etiam quoad certos solum fundos. Ut igitur prætere possit jus percipiendi decimas ex tritico in agris, in quibus hætenus Parochus percepit ex hordeo, aut privilegium hujus juris exhibere debet, aut probare, quod à tempore immemoriali sui antecessores decimas ex his fundis perceperint, quicumque fructus inde provenissent. Consentit Everhard. l. c.

& Monasterium, aliūve decimatorem Ecclesiasticum, & hic probare posset, se hætenus promiscuè ac universim decimasse triticum & secale in hac Parochia, Parochum avenam duntaxat & hordeum, jus ipse, & non Parochus, haberet triticeas decimas ex agris controversis colligendi, juxta dicta n. 402. & 412. E contrario penes Parochum jus foret, si alter ex certis duntaxat agris illas percepisset, juxta dicta n. 406.

427 Si verò lis esset inter Parochum

C A P U T II.

De Ecclesijs & Ecclesiasticis, quibus debentur Decimæ Jure extraordinario.

Q U Æ S T I O I.

An Transactione, Compromisso, aut Permutatione, acquiri Jus Decimandi possit.

S U M M A R I U M.

428. Multiplex modus acquirendi Jus Decimandi.

429. Acquiritur Transactione.

430. Requisita & effectus talis

Transactionis.

431. Etiam Compromisso obtinetur.

432. Et Permutatione.

428 Cùm hætenus decisum sit, quibus Ecclesijs & Clericis Jure ordinario jus decimandi competat: sepe verò hoc jus possideant Ecclesiæ & Clerici, quibus SS. Canones resistunt:

idcirco inquirendum nunc est, quænam sint legitimi modi, quibus à propria Ecclesia & Parocho ad extraneos devolvuntur. Tituli, de quibus dubitari potest, sunt: *Trans-*
actio,

B b

actio, Compromissum, Permutatio, Venditio, Locatio, Unio Ecclesiarum, Privilegium, Investitura, Consuetudo, Prescriptio.

429 **A**ffert. I. Vi Transactionis acquiri jus decimandi potest. v. g. si plura sunt prædia, de quorum decimis litigatur inter Ecclesiasticos, transigi potest, ut uni parti hæc, alteri alia prædia assignentur; vel ut decimæ dividantur, si unicum prædium est litigiosum. Ita habetur *c. 2. & 8. de transact. & c. 3. h. t.* Neque obstat *c. 4. 6. & 10. de transact.* ubi vetatur transactio super jure spirituali: quia ibi sermo est solum de casu, quo intervenit res temporalis, ut notat Canif. *q. 10. n. 4.*

430 **N**onnulla tamen hinc observanda. I. Ut transactio sit legitima & Simoniam non involvat, necesse est, nullum pretium interveniat, quo jus spirituale decimarum ematur, ut patet ex *cit. c. 4. 6. & 10.* II. Ut transactio sit perpetua & successores liget, accedere debet consensus Superioris cum causæ cognitione, ut patet ex *cit. c. 8.* secus ligabit quidem ipsos transigentes, non vero successores, uti sumitur ex *cit. c. 3. & 8.* & ibi notant Glossæ & Panor. *n. 2. & in c. 7. h. t. n. 4.* sæpiusque decidit Rota Rom. teste Barbosa *l. 2. Jur. Eccl. c. 26. §. 4. n. 26.* Superioris nomine hinc intelligitur non solum Episcopus, sed etiam inferior Prælati, si auctoritatem quasi Episcopalem habet: nec non Vicarius Generalis, ut tradunt Rebuff. *q. 13. n.*

*23. & 24. Fagundez in 3. prac. Eccl. l. 3. c. 2. n. 5. Barbosa l. c. ac alij contra Aufrer. III. Transactio indefinite facta procedit de decimis non solum præsentibus, sed etiam futuris. Hinc si Monasterium transegit cum Parocho, & alia postea acquirat prædia, ex his quoque decimas colliget. arg. c. 22. de Privil. Gloss. in c. 3. h. t. Pirrhing h. t. n. 120. Ledr. Fori Benefic. p. 1. q. 477. IV. Si Ecclesia per transactionem graviter læsa est, poterit tam ipse, qui transegit, quam suecessor, agere ad rescissionem, juxta *c. 6. de reb. Eccl. alien. & docent Rebuff. l. c. n. 34. Fagund. n. 20.* Graviter læsa censetur, quando vix remanet, quod ad ministrorum sustentationem aliæque onera sustinenda sit satis. V. Transactioni illi non derogatur per privilegium exemptionis à decimis, nisi de illa fiat mentio *arg. c. h. t.* partim quia Princeps non censetur velle tollere jus speciale alteri quæsitum *c. 38. de rescript. c. 5. de auct. & iur. Pall. c. 15. de off. deleg. c. 12. de offor. din.* partim quia verisimiliter privilegium non concessisset, si nota ipsi fuisset transactio, cum non facile rescindenda sint, quæ inter partes sunt transacta. *l. 16. C. de transact.* Quæ ratione transigi possit super decimis non solvendis, tam præteritis, quam futuris, dixi *à n. 307. & à n. 314.**

Affert. II. Jus decimarum per compromissum uni litigantium auferri, alterique acquiri potest, tam totum

totum quàm ex parte. Sumitur ex *c. 7. de his, qua fiunt à Pralat. junct. c. 1. de arbitr. & tradit communis.* Duo tamen requiruntur. I. Consensus Superioris aliaque solemnitates ad alienationem rerum Ecclesie necessariorum: quia *quando aliquid prohibetur, prohibentur omnia, quae ex illo sequuntur. reg. 39. in 6.* At ex compromisso frequenter sequitur alienatio: est ergo prohibitum, nisi adhibeantur dictae solemnitates. II. Arbitri debent esse Clerici: laicus enim de spiritualibus, uti judicare, ita arbitrari nequit. *c. 8. de arbitr.* Possunt tamen cum consensu Superioris Ecclesiastici Clerico compromissario adjungi unus vel plures laici, juxta *c. 9. de arbitr.*

Assert. III. Jus Decimarum unius Ecclesiae permutari potest cum jure decimarum alterius Ecclesiae. Ita communis DD. patetque ex *c. 6. de rer. permut.* ubi permittitur permutatio Ecclesiarum & possessionum, & ita quidem, ut si possessiones unius minus valeant quàm alterius, defectus illarum pretio compensari possit, & ex *c. ult. eod.* ubi solum damnatur permutatio temporalis rei cum spirituali; non item spiritualis cum spirituali. Auctoritas tamen Episcopi interveniat necesse est. *c. Statuimus 2. de transact.* quia permutatio est species alienationis. *c. nulli de reb. Eccl. alien.*

QUESTIO II.

An Emptione & Conductione acquiri Clericis Jus Decimarum possit.

SUMMARIUM.

433. Jus decimandi emi non potest.
434. Emi potest utilitas perci-

piendorum fructuum.
435. Et conduceri.

433. **A**sert. I. Jus decimarum formaliter acceptum, seu ut fundatum est in titulo spirituali, sive officio & obligatione ministrandi spiritualia, etiam ab Ecclesiastica persona emi vel conduceri nequit. Assertio certa est, patetque ex *tot.*

tit. de Simon. quia sic acceptum est spirituale; at spirituale pro temporali (quod fit in emptione & conductione) comparari non potest.

Assert. II. Jus decimarum materialiter acceptum & praecisum à spirituali, sive quoad utilitatem

B b 2 per-